

Posudek diplomové práce

Název práce : Aktivizační metody ve výuce biologie

Autor : Bc. Eva Kociánová

Diplomová práce je zaměřena na problematiku aktivizujících metod a jejich využití ve výuce. Zadané téma je aktuální a z hlediska dlouhodobého záměru vzdělávání klíčové. Je příspěvkem k rozšíření námětů na pro podporu efektivního učení ve školách.

Autorka se v teoretické části poměrně podrobně a obsáhle věnuje analýze aktivizujících vyučovacích metod jak z obecného hlediska, tak i z hlediska možností jejich aplikace v biologickém vzdělávání. Škoda, že těchto příkladů není uvedeno více u všech metod využitelných v biologii. Kategorizace VM je podrobně provedena z hlediska různých přístupů jejich kategorizace, bylo by vhodné na základě literární rešerše doplnit i vlastní hodnocení z hlediska využití ve výuce biologie. Např. ve vztahu k tradičním a netradičním metodám, ve vztahu k přírodním vědám, konkrétně pak k biologii. Komentář by byl i příkladem tvůrčího přístupu nejen k vyhodnocení problematiky, ale také výstupem práce s literaturou a tříděním informací.

Členění práce do kapitol je logické, avšak bylo by potřeba přehodnotit jejich statut kapitola vs podkapitola. Některá témata nemají úroveň kapitoly, neboť zcela bezprostředně s tématem nesouvisí, jsou jenom rozšířením a doplňujícími informacemi. Např. motivace žáků, RVP z obecného pohledu. Tato obsahová heterogenita pak vede k nižší provázanosti kapitol práce. Specifické metody pro přírodní vědy jako je metoda heuristická v rozsáhlém přehledu teoretických informací zanikají.

Str. 17 „ vyučovací hodina má pevnou strukturu“ – vysvětlení formulace, na čem závisí struktura VH ?

Z hlediska modernizace výuky, podpoře aktivního učení, které metody jsou v současné době upřednostňovány a patří právě k těm progresivním prvkům ve vzdělávání.

Vysvětlení používání označení žák vs student ? Ve vztahu k pedagogické terminologii, není používáno jednotně.

V čem spočívá badatelská výuka s důrazem na problémové metody typická pro přírodní vědy a v současné době hodně podporovaná ?

Praktická část se zaměřuje především na tvorbu a pilotáž vytvořených didaktických her. Pozitivně hodnotím počet vytvořených úloh a jejich ověření. Výsledky pilotáže jsou poměrně obsáhle komentovány v diskusi. Komentář má převážně popisný charakter s omezenou analýzou příčin úspěchu či neúspěchu realizace her žáky.

Číselné označení podkapitol v diskusi u jednotlivých didaktických her není standardní. Stačí uvést jenom téma a do závorky, ale ne do hlavního textu. V diskusi také neuvádět přehled metod a postupu zpracování tématu, zde by mělo být spíše vyhodnocení a porovnání dosažených výsledků.

Předložená diplomová práce je poměrně rozsáhlá (171 stran textu) včetně přehledu použité literatury. Pozornost je věnována především českým literárním pramenům. Je škoda, že autorka nepoužila i některou zahraniční literaturu, zvláště v případě didaktické hry nebo projektové výuky, případně i dalších příkladů aktivizačních, které uvádí. Součástí práce je také příloha, která zahrnuje schémata, příklady vyřešených úkolů žáky apod.

Koncepčně je práce rámcově promyšlená, pouze by bylo potřeba se zamyslet nad statutem kapitoly u témat, která by byla spíše podkapitolami (kapitoly 3 – 8)..

Závěr :

Téma práce je nosné a aktuální. Vhodně zvolenou problematiku koresponduje se záměry vzdělávání obecně i ve vztahu k oboru biologie.

Otázky a náměty do diskuse jsou součástí posudku a autorka má možnost na ně při obhajobě reagovat.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 17.8.2015


Doc.PaedDr.RNDr.Milada Švecová, CSc.
UK PŘF Praha